

MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO MÔN HỌC GIÁO DỤC THỂ CHẤT CHO HỌC VIÊN LÀO TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC PHÒNG CHÁY CHỮA CHÁY

Kiều Bình Chính*

Trường Đại học Phòng cháy chữa cháy (PCCC) trực thuộc Bộ Công an là trường duy nhất tại Việt Nam và Đông Dương đào tạo chuyên ngành PCCC và cứu nạn cứu hộ (CNCH) với chuẩn đầu ra cho học viên là kỹ sư An toàn PCCC. Trong những năm qua, Trường Đại học PCCC không ngừng mở rộng hợp tác quốc tế với nhiều nước trên thế giới trên nhiều lĩnh vực về đào tạo, bồi dưỡng cán bộ và nghiên cứu khoa học với nhiều cơ sở đào tạo cán bộ cho lực lượng PCCC và CNCH của nhiều nước như Nga, Nhật, Singapore, Belarus... Đặc biệt, hàng năm Nhà trường liên tục tiếp nhận đào tạo cán bộ cho lực lượng cảnh sát PCCC Bộ An ninh Lào.

Với sứ mệnh đào tạo nguồn nhân lực PCCC và CNCH chính quy, tinh nhuệ đáp ứng được nhu cầu của xã hội trước những diễn biến ngày càng phức tạp của an ninh phi truyền thống như: Thiên tai, lũ lụt, hỏa hoạn... Nhà trường đã không ngừng đổi mới phương pháp và chương trình đào tạo nhằm nâng cao chất lượng đào tạo.

1. Thực trạng môn học Giáo dục thể chất tại Trường Đại học Phòng cháy chữa cháy

Giáo dục thể chất (GDTC) là một trong những nội dung chương trình đào tạo bắt buộc và có vai trò đặc biệt quan trọng đối với các trường thuộc lực lượng vũ trang, trong đó có Trường Đại học PCCC. Với đặc thù nghề nghiệp, ngoài kiến thức chuyên môn nghiệp vụ, đòi hỏi mỗi chiến sỹ cảnh sát PCCC tương lai phải có bản lĩnh, mưu trí, dũng cảm, đặc biệt là sự dẻo dai, linh hoạt, và có cá sức nhanh, sức bền. GDTC là một hình thức giáo dục nhằm trang bị kỹ năng kỹ xảo vận động và những tri thức chuyên môn, phát triển các tố chất thể lực, tăng cường sức khỏe.

Tuy nhiên hiện nay, nội dung và chương trình GDTC của Nhà trường chưa đáp ứng được xu thế phát triển chung của đặc thù nghề nghiệp

cũng như yêu cầu của người học, chương trình môn học còn chưa phù hợp với thực tiễn, nội dung môn học còn dập khuôn, lạc hậu. Hiện tại, Nhà trường vẫn đang áp dụng chương trình GDTC chung cho cả học viên trong nước và du học sinh nước ngoài, Mặc dù các đối tượng này có những đặc điểm, tâm lý tương đối khác nhau. Chương trình GDTC hiện được chia làm hai học phần. Học phần 1 bao gồm các nội dung: Chạy cự ly ngắn 100m, chạy vượt rào, nhảy cao, nhảy xa, co tay xà đơn và chạy cự ly trung bình nhằm giúp học viên phát triển các tố chất thể lực để đáp ứng được các môn học chuyên ngành về PCCC và CNCH trong chương trình đào tạo của Nhà trường; Học phần hai gồm các nội dung như: Bơi, nhằm giúp học viên biết các kỹ thuật bơi và một số kỹ năng xử lý bơi cứu người, cứu tài sản, ứng phó trong công tác CNCH dưới nước và một số nội dung thể thao tự chọn như Bóng đá, Bóng chuyền...

2. Đặc điểm học viên Lào tại Trường Đại học Phòng cháy chữa cháy

Hiện nay, tại Trường Đại học PCCC có gần 100 học viên Lào đang theo học các khóa đào tạo tại Nhà trường. Học viên Lào có độ tuổi chủ yếu từ 20 đến 25 tuổi, như vậy, tuổi đầu vào đã có sự chênh lệch so với học viên Việt Nam, do vậy kết quả học tập môn GDTC có sự khác biệt.

Các môn thể thao mang tính tập thể, đồng đội cao như Bóng đá, Bóng chuyền... và một số môn thể thao khác như: Bơi lội được học viên Việt Nam rất yêu thích thì học viên Lào lại không mấy hứng thú; Các em chủ yếu chơi một số môn như Cầu mây, Đá cầu...

Bên cạnh đó, mặc dù đã được học tiếng Việt trước khi nhập trường, song không ít lưu học sinh vẫn chưa nói và hiểu rõ ngôn ngữ Việt. Đây cũng là một trong những nguyên nhân ảnh hưởng lớn đến hoạt động giao tiếp cũng như học tập tại

*ThS, Trường Đại học Phòng cháy chữa cháy

LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN THỂ DỤC THỂ THAO

Trường Đại học PCCC của lưu học sinh Lào.

Hơn nữa, thời tiết khí hậu miền Bắc Việt Nam khá khắc nghiệt. Mùa hè thì nóng nực, mùa đông thì rất lạnh, khác với khí hậu nước Lào. Điều này cũng ảnh hưởng không nhỏ đến việc học tập môn GDTC của học viên Lào.

3. Một số giải pháp nâng cao chất lượng đào tạo môn học Giáo dục thể chất cho học viên Lào tại Trường Đại học Phòng cháy chữa cháy

Giải pháp 1. Nâng cao nhận thức của học viên Lào đối với môn học GDTC

Giáo viên cần giúp các em hiểu rõ tầm quan trọng của việc rèn luyện, học tập môn học GDTC đối với các em học viên. Giúp các em thấy được ý nghĩa đặc biệt quan trọng của rèn luyện thể chất trong mỗi giai đoạn phát triển con người, thể hiện ở việc bảo vệ sức khỏe, nâng cao thể lực, tầm vóc phù hợp với độ tuổi, giới tính và đặc điểm sức khỏe của mỗi con người. Phát triển thể lực toàn diện, hình thành kỹ năng hoạt động cơ bản như: Năng lực sáng tạo; năng lực giao tiếp ứng xử; năng lực vận động (sức nhanh, sức mạnh, sức bền, sự khéo léo); năng lực phối hợp vận động; năng lực vượt chướng ngại vật; năng lực phòng chống đuối nước; năng lực thích ứng với môi trường xã hội... Trên cơ sở đó giáo dục cho học viên các phẩm chất đạo đức, ý chí, hình thành văn hóa thể chất cá nhân và xây dựng lối sống lành mạnh.

Giải pháp 2. Tăng cường vai trò của Khoa Quân sự, Võ thuật, Thể dục thể thao

Lãnh đạo Khoa cần đề xuất Ban Giám hiệu và Phòng Quản lý đào tạo cho xây dựng mới nội dung chương trình GDTC dành riêng cho học viên Lào dựa trên những đặc điểm trình độ, tâm lý, lứa tuổi, sở thích để giúp học viên Lào vượt qua rào cản hạn chế của bản thân, tạo sự hứng thú, yêu thích hơn trong quá trình tập luyện môn học GDTC. Ngoài các nội dung môn học GDTC như: chạy cự ly ngắn 100m, chạy vượt rào, nhảy xa... cần đổi mới, tăng cường nội dung thể thao mà các em học viên Lào yêu thích như cầu mây, bi sắt, cầu lông vào môn học chính khóa cũng như ngoại khóa.

Giải pháp 3. Nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ cho giáo viên

Giáo viên cần tự nghiên cứu nâng cao trình

độ các nội dung mới để phục vụ trong công tác giảng dạy. Nhà trường và Khoa cần có kế hoạch cụ thể cử giáo viên tham gia các lớp huấn luyện nhằm học tập nâng cao trình độ của giáo viên sát với yêu cầu của học viên ngoại quốc nói chung và học viên Lào nói riêng đang cần như: Cầu mây, bi sắt... Ngoài những kiến thức được đào tạo, đối với những nội dung mới thì lãnh đạo Khoa đề xuất Ban Giám hiệu cử giáo viên đi tập huấn các môn thể thao mà các học viên ngoại quốc cũng như học viên Lào yêu thích tại các trường, các trung tâm huấn luyện đào tạo TDTT có uy tín nhằm đáp ứng kịp thời nhu cầu của học viên.

Giải pháp 4. Đổi mới phương pháp giảng dạy, tạo hứng thú học tập

Tăng cường áp dụng triệt để và phù hợp các nguyên tắc giảng dạy TDTT như nguyên tắc tự giác, tích cực, nguyên tắc trực quan, nguyên tắc toàn diện, hệ thống, các nguyên tắc phù hợp với thể lực, trình độ tiếp thu của học viên Lào. Sử dụng tốt các phương pháp giảng dạy các môn học thực hành theo 3 bước như: Làm nhanh động tác không phân tích, làm chậm kết hợp phân tích động tác và làm tổng hợp động tác không phân tích. Đồng thời kết hợp công nghệ thông tin vào giảng dạy để bài giảng thêm phong phú và sinh động.

Giải pháp 5. Đẩy mạnh phong trào thể dục thể thao, khuyến khích học viên Lào tham gia

Tăng cường các hoạt động ngoại khóa, thành lập các CLB các môn thể thao mà học viên Lào yêu thích. Thường xuyên tổ chức các hoạt động học tập, sinh hoạt mang tính tập thể. Tổ chức các buổi ngoại khóa, trò chuyện, giao lưu giữa thầy cô với học viên, học viên với học viên nhằm khắc phục những khó khăn gặp phải trong quá trình học tập của các em.

Giải pháp 6. Đầu tư cơ sở vật chất trang thiết bị, tạo môi trường tốt cho học viên Lào tập luyện

Khoa Quân sự, Võ thuật, Thể dục thể thao đề xuất Ban Giám hiệu xây dựng thêm sân bãi, thiết bị dụng cụ tập luyện môn thể thao mà học viên ngoại quốc yêu thích như: Sân Cầu mây, Bi sắt, bể bơi..., tạo điều kiện thực hiện các biện pháp nâng cao chất lượng học tập đối với học viên Lào.